

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้วิธีสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระสงฆ์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ตามลำดับ

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

๓.๒.๑ เชิงปริมาณ

- ๑) ประชากร ได้แก่ พระสงฆ์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๒๓๕ รูป^๑
- ๒) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสงฆ์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่^๒ (Taro Yamane) ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ ๐.๐๕ ดังนี้

^๑สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดสมุทรปราการ, สถิติพระภิกษุสามเณรจำพรรษาจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๕๔, (สมุทรปราการ : สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดสมุทรปราการ, ๒๕๕๔), หน้า ๔๙.

^๒ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, (กรุงเทพมหานคร :ปิสซิเอนอาร์คแอนด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๔๙.

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 ประชากรทั้งหมด ๒๓๕ รูป เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{235}{1 + 235(0.05)^2}$$

$$n = \frac{235}{1 + 235(0.0025)}$$

$$n = \frac{235}{1 + 0.587}$$

$$n = \frac{235}{1.587}$$

$$n = 148$$

จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ๑๔๘ รูป

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนสำคัญ โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้กลุ่มประชากรบุคลากร ในเขตพื้นที่สำนักงานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นระดับในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนสำคัญโดยใช้สูตร ดังนี้

จำนวนตัวอย่างในแต่ละอำเภอ = $\frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$

จากสูตรจะได้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ รวม ๑๔๘ รูป รายละเอียดดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพระสังฆาธิการในจังหวัดสมุทรปราการ

พระสังฆาธิการในจังหวัดสมุทรปราการ	จำนวนประชากร (รูป)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (รูป)
อำเภอเมืองสมุทรปราการ	๕๐	๓๑
อำเภอพระประแดง	๔๕	๒๘
อำเภอพระสมุทรเจดีย์	๔๔	๒๘
อำเภอบางพลี	๓๕	๒๒
อำเภอบางบ่อ	๓๑	๒๐
อำเภอบางเสาธง	๓๐	๑๙
รวม	๒๓๕	๑๔๘

๓.๒.๒ เชิงคุณภาพ/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) บุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๙ รูป ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการประกอบด้วย

๑) พระครูเกษมคุณานุสิฐ เจ้าอาวาสวัดบางกระสอบ ตำบลบางกระสอบ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๒) พระครูใบฎีกาบุญช่วย ติสโส เจ้าอาวาสวัดบางฝั้้งนอก ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๓) พระครูปลัดเรีงศักดิ์ เขมจาโร เจ้าสำนักเรียนวัดบางกระเจ้านอก ตำบลบางกระสอบ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๔) พระครูปลัดภาณุรักษ์ สุเมโธ (ธำรงนวกิจ) เจ้าอาวาสวัดป่าเกิด ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๕) พระปลัดวิสุทธีวัฒน์ (ไพโรจน์ ฐิริปัญญา) เจ้าคณะตำบลบางยอ-บางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๖) พระครูวินัยธรจิรวัดน์ อดิเมโธ (ช่างขานนา) รองเจ้าอาวาสวัดบางกอบัว ตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๗) พระครูวิลาสสรคุณ (เสียงเสนาะ) เจ้าอาวาสวัดบางน้ำผึ้งใน ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๘) พระปลัดพัฒนะ วฑฒโน (เฟื่องเนียม) เจ้าอาวาสวัดราษฎร์รังสรรค์ ตำบลบางยอ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๙) พระปลัดสำอาง จิตตกาโร (อยู่นิ่ง) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดกองแก้ว ตำบลบางยอ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การสัมภาษณ์ (Interview) บุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๕ รูป ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย

๑) พระโสมณธรรมาภิรม (สังข์พงษ์)	เจ้าสำนักเรียนวัดโยธินประดิษฐ์ อำเภอยะประแดง
๒) พระครูประทีปธรรมนาถ (เปรมปราโมทย์)	เจ้าสำนักเรียนวัดลาดหวาย อำเภอบางป่อ
๓) พระครูสุนทรสุตสาร	เจ้าสำนักเรียนแผนกธรรมวัดทองคั้ง
๔) พระครูวิธานกิตติวัฒน์	เจ้าสำนักเรียนวัดใหม่ อำเภอยะสมุทระเจดีย์
๕) พระครูสมุทรสมศักดิ์ ชวโน	เจ้าสำนักเรียนวัดสวนส้ม
๖) พระครูสมุทรเจติยาภรณ์	เจ้าสำนักเรียนวัดกลางปากน้ำ
๗) พระครูภาวนาสมณคุณ (ปริบุญโญ)	เจ้าสำนักเรียนวัดชัยมงคล อำเภอมือง
๘) พระครูสถิตกิจโกศล (นฤมล)	เจ้าสำนักเรียนวัดกลางสวน อำเภอยะประแดง
๙) พระครูสุภัทรรกิจจาทร (หลาย สุวฑฒโน)	เจ้าอาวาสวัดคันลัด อำเภอยะประแดง
๑๐) พระครูปลัดชัชวาล อนาลโย	เจ้าสำนักเรียนวัดแหลม อำเภอยะประแดง
๑๑) พระครูปลัดธีระชาติ ธีรปญโญ	เจ้าสำนักเรียนวัดคลองพระราม อำเภอลำพำ
๑๒) พระมหาบรรเจียด ญาณวีโร	เจ้าสำนักเรียนวัดสำโรงเหนือ อำเภอยะประแดง
๑๓) พระมหาวงษ์ กิตติโสภโณ	เจ้าสำนักเรียนวัดครุใน อำเภอยะประแดง
๑๔) พระครูโสมณสุตาธาร	เจ้าสำนักเรียนแผนกธรรม วัดปานประ สิทธิ์าราม
๑๕) พระสมุห์ปิยมิตร อธิปญโญ	เจ้าสำนักเรียนวัดคลองปลัดเปรียง อำเภอบางพลี

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ และลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

๑) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

๒) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

- ๓) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- ๔) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๕) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข
- ๖) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
- ๗) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- ๘) รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

๑) ลักษณะของเครื่องมือสำหรับแบบทดสอบ

ลักษณะของเครื่องมือสำหรับการแจกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารจัดการศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปของการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ อายุ การศึกษานักธรรม การศึกษาสามัญ ตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ “การพัฒนาการบริหารจัดการศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยได้แบ่งข้อคำถามออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านการวางแผน	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ
๒) ด้านการจัดองค์การ	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ
๓) ด้านการสั่งการ	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ
๔) ด้านการประสานงาน	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ
๕) ด้านการควบคุม	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ

การพัฒนาการบริหารจัดการศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการตามหลักอิทธิบาท ๔

๑) ด้านฉันทะ (ความพอใจ)	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ
๒) ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายาม)	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ
๓) ด้านจิตตะ (ความเข้าใจ)	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ
๔) ด้านวิมังสา (การตรวจสอบ)	มีข้อคำถาม	๕	ข้อ

โดยจัดทำแบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Numerical Rating Scale) มี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	เท่ากับ	๕	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	เท่ากับ	๔	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	เท่ากับ	๓	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	เท่ากับ	๒	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	เท่ากับ	๑	คะแนน

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๓ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามประเภทปลายเปิด (Open Ends Question) เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ มีลักษณะให้เลือกตอบโดยเสรี

๒) ลักษณะของเครื่องมือสำหรับการสัมภาษณ์

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

(๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรง ตามเนื้อหา (Content Validity) จำนวน ๕ ท่าน ได้แก่

(๑) ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒) ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๓) อาจารย์ ดร.ยุทธนา ปราณีต อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๓ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : สุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.

(๔) อาจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร อาจารย์ประจำหลักสูตรภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๕) อาจารย์ ดร.พิเชฐ ทังโต ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไปมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาและโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่ามากกว่า ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

(๓) **หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ** โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) แก่บุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ๓๐ รูป เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๔ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ ๐.๗๕

(๔) **นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว**เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ เชิงปริมาณ

๑) ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๕ คน

๒) ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอแจกแบบสอบถามทดสอบ จำนวน ๓๐ ชุด (Try out) แก่บุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

๓) ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอแจกแบบสอบถามแก่บุคลากรพระสังฆาธิการ จำนวน ๑๔๘ รูป

๔) ผู้วิจัยดำเนินการติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

๓.๔.๒ เชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

^๔Cronbach, Lee j., *Essentials of Psychological Testing*, 4th ed, (New York : Harper & Row, 1971), p. 79.

๑) การศึกษาข้อมูลขั้นปฐมภูมิ ได้แก่ หนังสือพระไตรปิฎก และบุคลากรซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

๒) การศึกษาข้อมูลขั้นทุติยภูมิ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ หนังสือ วารสาร เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๓) ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยถึงบุคลากรเพื่อขอสัมภาษณ์ จำนวน ๑๘ รูป เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

๔) ขอนหนังสือผู้นำพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงบุคลากรเพื่อขอสนทนากลุ่ม จำนวน ๙ รูป เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

๕) ผู้วิจัยดำเนินการติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบในการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งการลงเก็บข้อมูลในพื้นที่ด้วยตัวเองตามระเบียบวิธีวิจัยและตามวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงานวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์เนื้อหา (Synthesis) ข้อมูลที่สอดคล้องกันเพื่อแสวงหาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการการพัฒนาการบริหารจัดการและนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) จัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นแฟ้มข้อมูล

(๒) อ่าน ทำความเข้าใจ บันทึก เขียนข้อสังเกตและตั้งประเด็น

(๓) พรรณนา แยกแยะสัดส่วนข้อมูล (Data Reduction) ให้รหัส (Coding) และตีความข้อมูล จัดหมวดหมู่ หาความเหมือน ความต่างและความเชื่อมโยงกับบริบท

(๔) สรุปผลการวิจัย นำเสนอข้อมูลเป็นความเรียงและรายงานผลการวิจัย

๒) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาความเป็นไปได้ของการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้สถิติ ดังนี้

(๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

(๒) ความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักศาสนศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(๓) ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยทำการรวบรวมจากแบบสอบถามแล้ว จัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

(๔) นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอ เขียนเป็นความเรียงหรือตาราง